KONFERENSSI LIITTYMISESTÄ EUROOPAN UNIONIIN – MONTENEGRO –

Bryssel, 6. marraskuuta 2026 (OR. en)

AD 88/26

LIMITE

CONF-ME 39

PUBLIC

LIITTYMISTÄ KOSKEVA ASIAKIRJA

Asia:	EUROOPAN UNIONIN YHTEINEN KANTA – Luku 12: Elintarvikkeiden turvallisuus, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikka

EUROOPAN UNIONIN YHTEINEN KANTA

Luku 12: Elintarvikkeiden turvallisuus, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikka

Tämä Euroopan unionin kanta on muodostettu Montenegron liittymiskonferenssia koskevan Euroopan unionin yleisen kannan (AD 23/12 CONF-ME 2) perusteella ja erityisesti seuraavia liittymiskonferenssissa hyväksyttyjä neuvotteluperiaatteita noudattaen:

– Osapuolten jostakin neuvotteluluvusta aiemmin esittämä näkemys ei vaikuta muista luvuista mahdollisesti muodostettavaan kantaan.

– Neuvottelujen kuluessa eri luvuista aikaansaatuja sopimuksia, edes osittaisia sopimuksia, ei voida katsoa lopullisiksi ennen kuin on päästy kokonaisratkaisuun.

– Neuvottelukehyksen 24, 28, 41 ja 44 kohdan vaatimuksia on myös noudatettava.

Jotta varmistetaan EU:n säännöstön tosiasiallinen täytäntöönpano ja noudattamisen valvonta, EU painottaa, että Montenegron on jatkettava lainsäädäntönsä mukauttamista EU:n säännöstöön ja kehitettävä jo ennen liittymistä politiikkoja ja välineitä, jotka vastaavat mahdollisimman tarkasti EU:n politiikkoja ja välineitä. EU muistuttaa, että täydentävää säännöstöä voi tulla voimaan jo ennen liittymistä ja että asiaankuuluvaa EU:n lainsäädäntöä saatetaan päivittää.

EU panee merkille, että Montenegro hyväksyy neuvottelukantansa AD 4/16 REV1 CONF-ME 3 ja sen lisäyksen AD 59/26 CONF-ME 23 mukaisesti luvun 12 alaa koskevan EU:n säännöstön sellaisena kuin se oli voimassa 30. kesäkuuta 2026 ja ilmoittaa voivansa panna sen täytäntöön siihen päivään mennessä, jona se liittyy Euroopan unioniin, lukuun ottamatta aloja, joiden osalta se on pyytänyt seuraavia siirtymäkausia:

PUBLIC

- Vapautus 31. elokuuta 2030 saakka asetuksissa (EY) N:o 852/2004 ja (EY) N:o 853/2004 vahvistettujen tiettyjen lihaa, maitoa, kalastustuotteita ja munia käsittelevien laitosten rakenteellisia vaatimuksia koskevien säännösten soveltamisesta.

- Vapautus 31. joulukuuta 2030 saakka sellaisen raakamaidon, joka ei täysin täytä asetuksessa (EY) N:o 853/2004 säädettyjä vaatimuksia, keruuta ja jalostusta koskevien säännösten soveltamisesta.

Yleisenä vastauksena Montenegron pyyntöihin EU muistuttaa yleisestä neuvottelukannastaan, jonka mukaan siirtymätoimenpiteet ovat poikkeuksellisia, kestoltaan ja soveltamisalaltaan rajattuja, ja niihin on liityttävä suunnitelma EU:n säännöstön soveltamiselle selvästi määriteltyine vaiheineen. Ne eivät saa sisältää muutoksia EU:n sääntöihin tai politiikkoihin, häiritä niiden asianmukaista toimintaa eivätkä johtaa kilpailun huomattavaan vääristymiseen.

Huolellisen uudelleentarkastelun jälkeen ja ottaen huomioon EU:n elintarviketurvallisuusvaatimusten johdonmukaisen täytäntöönpanon ja noudattamisen valvonnan Montenegrossa edellyttämän sääntely- ja menettelykehyksen perustana olevat toimenpiteet EU katsoo, että Montenegron pyynnöt voidaan hyväksyä jäljempänä esitetyin edellytyksin ja noudattaen jäljempänä kuvattua seurantamenettelyä.

Lisäksi EU katsoo, että liittymisasiakirjassa olisi määrättävä tarvittavasta oikeusperustasta siirtymätoimenpiteiden hyväksymiseksi silloin, kun ne ovat tarpeen helpottamaan siirtymistä Montenegron nykyisestä järjestelmästä unionin eläinlääkintä- ja kasvinsuojelualan sekä elintarvikkeiden turvallisuutta koskevien sääntöjen soveltamisesta johtuvaan järjestelmään. Komissio hyväksyy tällaiset toimenpiteet sovellettavassa lainsäädännössä määritetyn asiaankuuluvan menettelyn mukaisesti. Kyseisiä toimenpiteitä olisi oltava mahdollista toteuttaa kolmen vuoden ajan liittymispäivästä alkaen, mutta niitä ei pitäisi soveltaa kyseisen ajanjakson jälkeen.

PUBLIC

Yleinen elintarviketurvallisuus

EU on tyytyväinen siihen, että huhtikuussa 2026 hyväksyttiin uusi elintarviketurvallisuuslaki. EU panee merkille, että tällä lainsäädännöllä yhdenmukaistetaan Montenegron lainsäädäntöä edelleen asetuksen (EY) N:o 178/2002 kanssa vahvistamalla periaatteet ja vaatimukset, jotka kattavat elintarvikkeiden/rehujen tuotannon ja jakelun kaikki vaiheet, elintarvikkeiden ja rehujen jäljitettävyyden sekä elintarvike- ja rehualan toimijoiden velvoitteet ja vastuut. EU korostaa, että Montenegron on jatkettava lainsäädäntönsä mukauttamista EU:n sekundaarilainsäädäntöön tällä alalla ja pantava se täytäntöön.

Virallisen valvonnan osalta EU on tyytyväinen siihen, että toukokuussa 2026 hyväksyttiin virallista valvontaa koskeva laki, joka on mukautettu virallisesta valvonnasta annettuun asetukseen (EU) 2017/625 ja jolla valmistellaan lainsäädännön yhdenmukaistamista EU:n tuontisääntöjen kanssa. EU panee merkille Montenegron suunnitelmat mukauttaa tämän alan lainsäädäntönsä kaikilta osin EU:n lainsäädäntöön vuoden 2027 viimeiseen neljännekseen mennessä. Se panee myös merkille Montenegron edistymisen asiaankuuluvien hallinnollisten valmiuksien ja infrastruktuurin luomisessa ja kehittämisessä toimivaltaisten viranomaisten suorittamaa EU:n säännöstön mukaista virallista valvontaa varten. Tähän sisältyy niiden rahoitus koko elintarviketurvallisuusketjussa ja muista maista saavuttaessa elintarvike- ja rehulainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi. EU kehottaa Montenegroa toimittamaan säännöllisesti aina liittymiseen asti ajantasaisia tietoja aiheesta, myös virallisten valvontamenettelyjen standardoinnin edistymisestä, erityisesti hallinnollisten valmiuksien, tarkastuspalvelujen, laboratoriotuen ja rajavalvonnan vahvistamisen osalta.

PUBLIC

EU panee merkille Montenegron päätöksen rakentaa ja uudenaikaistaa rajatarkastusasemien uudenaikaistamista ja rakentamista koskevan etenemissuunnitelman mukaisesti seuraavat kuusi rajatarkastusasemaa: Golubovcin lentokenttä, Božaj, Port Bar, Kula, Dobrakovo ja Ilino Brdo.
EU kehottaa Montenegroa saattamaan päätökseen kuuden rajatarkastusasemansa rakentamisen, parantamisen ja varustamisen rajanylityspaikoilla, jotta ne ovat täysin toimintakykyisiä liittymiseen mennessä, ja toimittamaan säännöllisesti ajantasaisia tietoja edistymisestä, kunnes rajatarkastusasemat ovat toimintakykyisiä, myös valmiussuunnitelmista viivästysten varalta.
EU seuraa erityisesti Montenegron edistymistä sellaisten rajatarkastusasemien rakentamisessa ja varustamisessa, joilla on tehtävä elävien eläinten hyvinvointia koskevia tarkastuksia. EU panee merkille edellä mainitun etenemissuunnitelman kesäkuussa 2026 tehtyyn päivitykseen sisältyvät valmiussuunnitelmat, joilla pyritään puuttumaan rajatarkastusasemien toimintakyvyn mahdollisiin viivästyksiin. EU korostaa, että rajatarkastusasemien on oltava täysin eläinten ja tavaroiden tuloa koskevien vaatimusten mukaisia liittymispäivään mennessä. EU korostaa, että Montenegron on toimitettava säännöllisesti ajantasaisia tietoja rajatarkastusasemien rakentamisesta, varustamisesta ja toimintakyvystä siihen asti, kunnes kuusi rajanylityspaikkaa ovat täysin toimintakykyisiä, mukaan lukien vähintään yksi kertomus heinäkuuhun 2027 mennessä ja yksi joulukuuhun 2027 mennessä. Kertomuksissa on arvioitava kuuden rajanylityspaikan toimintakykyä, mukaan lukien havaitut viivästykset, ja päivitettävä mahdollisesti toteutettavia varautumisskenaarioita.

EU korostaa, että Montenegron on varmistettava, että kaikki Traces-järjestelmän asiaankuuluvat toiminnot ovat käytössä kaikilla rajatarkastusasemilla ja että kaikki tarkastajat käyttävät niitä EU:n vaatimusten mukaisesti.

PUBLIC

Laboratorioiden osalta EU panee merkille Montenegron edistymisen suunniteltaessa virallista valvontaa varten nimettyjen kansallisten vertailulaboratorioiden verkoston nimeämistä kutakin EU:n vertailulaboratoriota varten. EU panee merkille Montenegron aikomuksen nimetä joulukuuhun 2026 mennessä kansalliset vertailulaboratoriot ja kesäkuuhun 2027 mennessä jossakin EU:n jäsenvaltiossa sijaitsevat kansalliset vertailulaboratoriot. EU panee merkille Montenegron jatkuvat investoinnit laboratoriokapasiteetin parantamiseen nykyaikaistamalla laitteita ja kehittämällä akkreditoituja menetelmiä laboratorioverkostoa varten. EU panee merkille hyvin yksityiskohtaiset tiedot laboratoriokapasiteetista, kansallisten vertailulaboratorioiden nimeämisen suunnittelusta, nykyisistä puutteista ja ratkaisuista näiden puutteiden korjaamiseksi, jotka esitettiin tarkistetussa kansallisia vertailulaboratorioita koskevassa etenemissuunnitelmassa, joka saatiin päätökseen heinäkuussa 2026. EU toteaa, että Montenegron on jatkettava pyrkimyksiään saada kansallisten vertailulaboratorioiden verkosto toimimaan kaikilla asiaankuuluvilla eläinten terveyden, kasvien terveyden sekä rehu- ja elintarviketurvallisuuden aloilla liittymispäivään mennessä. EU kehottaa Montenegroa saattamaan päätökseen kansallisen kasvinsuojelualan vertailulaboratorion. EU korostaa myös, että on tärkeää varmistaa kansallisen kasvinsuojelualan vertailulaboratorion pikainen akkreditointi ja tehokas toiminta. EU odottaa Montenegron toimittavan liittymiseen asti säännöllisesti ajantasaisia tietoja, mukaan lukien vähintään yksi päivitys vuoden 2027 toisen neljänneksen loppuun mennessä ja toinen päivitys vuoden 2027 neljännen neljänneksen loppuun mennessä i) nimetyistä kansallisista vertailulaboratorioista, ii) etenemissuunnitelmassa yksilöidyistä sellaisista toteutetuista ja toteutettavista toimista, joilla pyritään korjaamaan havaitut puutteet, ja iii) kansallisen kasvinsuojelualan vertailulaboratorion rakentamisesta, varustamisesta ja toimintakyvystä.

EU korostaa, että Montenegron on ehdottomasti varmistettava ISO/IEC 17025 -akkreditointi kaikille virallista valvontaa suorittaville laboratorioille ja varmistettava täysi vastaavuus EU:n vaatimusten kanssa sekä nimettävä virallisesti virallisten laboratorioiden ja kansallisten vertailulaboratorioiden koko verkosto asetuksen (EU) 2017/625 mukaisesti, mukaan lukien selkeät toimeksiannot, määritellyt toimivaltuudet sekä operatiiviset koordinointimekanismit. EU odottaa Montenegron antavan säännöllisesti ajantasaisia tietoja asiasta.

PUBLIC

EU panee merkille, että Montenegro on edistynyt teknisen avun vastaanotossa ja käytössä ja yhteistyössä EU:n jäsenvaltioiden kanssa. Näin varmistetaan EU:n säännöstön mukaisten analyysien täysi kattavuus. EU odottaa Montenegron jatkavan tämän alan lainsäädäntönsä mukauttamista EU:n säännöstöön ja sen tehokasta täytäntöönpanoa.

EU panee merkille Montenegron toimittamat tiedot eläintuotteiden valvonnan säännöistä ja erityissäännöistä. EU korostaa, että Montenegron on tärkeää vahvistaa hallinnollisia valmiuksiaan suorittaa valvontaa alaa koskevan EU:n säännöstön mukaisesti, koska on ratkaisevan tärkeää, että valvontajärjestelmä on täysin toimintakykyinen liittymispäivään mennessä.

EU panee merkille kehyksen perustamisen hallinnollisten valmiuksien ja virallisen valvontajärjestelmän vahvistamiseksi ja kehottaa Montenegroa korjaamaan eläinten hyvinvoinnin alalla jäljellä olevat puutteet, jotka liittyvät tehokkaaseen ja riskiperusteiseen valvontaan (tiloilla, kuljetuksen aikana ja teurastuksen yhteydessä).

Institutionaalisen kehyksen osalta EU panee tyytyväisenä merkille, että Montenegro hyväksyi joulukuussa 2025 elintarviketurvallisuus-, eläinlääkintä- ja kasvinsuojeluasioiden hallinnon sisäistä organisaatiota ja systematisointia koskevan sääntökirjan, jonka perusteella Montenegro hyväksyi 23. heinäkuuta 2026 tarkistetun toimintasuunnitelman tämän alan hallinnollisten valmiuksien vahvistamiseksi. EU kannustaa Montenegroa raportoimaan säännöllisesti toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta. Toimintasuunnitelman mukaan palvelukseen otetaan 147 virkamiestä vuoteen 2030 mennessä – 26 virkamiestä vuonna 2026, 31 virkamiestä vuonna 2027 ja 30 virkamiestä vuosittain kunakin seuraavana kolmena vuonna. EU kehottaa Montenegroa noudattamaan tiiviisti Euroopan komission puolueettomuutta ja eturistiriitoja koskevista säännöistä antamia suosituksia. Varmistaakseen, että näitä perusperiaatteita koskevia EU:n vaatimuksia noudatetaan, EU odottaa viranomaisten vahvistavan asiaankuuluvia suojatoimia sekä julkishallinnossa että toimeksiannon saaneissa palveluissa. EU odottaa Montenegron toimittavan hallinnollisia valmiuksia koskevan toimintasuunnitelman päättymiseen saakka kahdesti vuodessa kertomuksia henkilöresursseista, jotka on vielä palkattava, ja vaihtoehtoisista skenaarioista mahdollisten puutteiden korjaamiseksi.

PUBLIC

Eläinlääkintäpolitiikka

Eläinten terveyden osalta EU on tyytyväinen siihen, että Montenegro hyväksyi kesäkuussa 2026 uuden eläinterveyslain, joka on mukautettu asetukseen (EU) 2016/429 ja joka muodostaa oikeusperustan lainsäädännön mukauttamiselle edelleen EU:n lainsäädäntöön tämän kehyksen puitteissa. EU panee merkille, että laki tulee voimaan vuonna 2027, ja kehottaa Montenegroa jatkamaan lainsäädäntönsä mukauttamista ja asiaankuuluvan eläinterveyslainsäädännön täytäntöönpanoa tämän ja muiden kehysten puitteissa varmistaen samalla, että liittymiseen mennessä tätä eläinten terveyden alaa koskevaa EU:n säännöstöä noudatetaan täysimääräisesti ja että säännöstö pannaan tosiasiallisesti täytäntöön.

EU kehottaa Montenegroa varmistamaan asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 tehokkaan täytäntöönpanon siltä osin kuin on kyse luomistaudin ja tuberkuloosin seurantaa, hävittämisohjelmia ja taudista vapaata asemaa koskevista säännöistä, mikä on olennaisen tärkeää eläinterveysalalla, raakamaitoalalla ja asiaankuuluvien pitopaikkojen uudenaikaistamisessa EU:n hygieniavaatimusten mukaisiksi. EU odottaa Montenegron toimittavan kertomuksen tämän täytäntöönpanosta kahdesti vuodessa liittymiseen asti. EU odottaa Montenegron erityisesti toimittavan selkeää ja todennettavissa olevaa näyttöä siitä, että muita eläinten terveyteen liittyviä virallisia toimia pannaan tehokkaasti täytäntöön käytännössä ja että niillä voidaan varmistaa eläinten terveyteen kohdistuvien riskien oikea-aikainen havaitseminen ja tehokas reagointi niihin koko alueella, mukaan lukien tiedot toimivaltaisista viranomaisista, vastuunjaosta sekä menettelyistä ja resursseista, jotka on suunniteltu tämän alan virallisten toimien täytäntöönpanoa varten.

EU korostaa, että liittymiseen mennessä on tärkeää saavuttaa eläinten hyvinvointia koskevan EU:n säännöstön täysimääräinen noudattaminen ja täytäntöönpano, myös tilatasolla, kuljetuksen aikana ja lopettamisen yhteydessä. Tämä on olennaisen tärkeää, jotta voidaan turvata kansalaisten luottamus elintarviketuotantoon, vastata EU-kansalaisten odotuksiin eläinten hyvinvointia koskevista tiukoista vaatimuksista ja varmistaa jäsenvaltioiden nykyisille tuottajille terve kilpailu sisämarkkinoilla.

EU panee merkille Montenegron laatimaan eläinten hyvinvoinnin alan virallista valvontaa koskevan koulutus- ja valmiuksien kehittämissuunnitelman vuosille 2026–2030. Lisäksi EU kehottaa Montenegroa edistämään mukautumista koirien ja kissojen hyvinvoinnista ja jäljitettävyydestä 17. kesäkuuta 2026 annettuun uuteen asetukseen, jota aletaan soveltaa vuoden 2028 puolivälistä alkaen, ja aloittamaan sen täytäntöönpanon.

EU korostaa, että Montenegro ei ole vielä mukauttanut lainsäädäntöään karja-aluksia, virallista valvontaa ja poistumispaikkoja koskevaan täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2023/372 eikä eläinten hyvinvointia karja-aluksilla koskevasta virallisesta valvonnasta annettuun delegoituun asetukseen (EU) 2023/842, ja kehottaa Montenegroa mukauttamaan lainsäädäntönsä näihin asetuksiin suunnitellusti vuoden 2026 viimeiseen neljännekseen mennessä. EU toteaa, että eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten johdonmukaisessa täytäntöönpanossa kuljetuksen aikana, tilatasolla ja teurastushetkellä on edelleen parantamisen varaa. Eläinten hyvinvointiin kyseisellä alalla liittyvä täytäntöönpano ja tehokas riskiperusteinen virallinen valvonta edellyttävät toimia, muun muassa sen varmistamista, että eläinten hyvinvoinnista vastaa riittävä ja pätevä henkilöstö. Sen vuoksi EU kehottaa Montenegroa panemaan asianmukaisesti täytäntöön eläinten hyvinvoinnin alan virallista valvontaa koskevan koulutus- ja valmiuksien kehittämissuunnitelmansa vuosille 2026–2030, jotta täytäntöönpano olisi riittävällä tasolla liittymispäivään mennessä. EU kehottaa Montenegroa toimittamaan kertomuksen tämän tosiasiallisesta täytäntöönpanosta kahdesti vuodessa liittymiseen asti.

EU panee merkille Montenegron toimittamat tiedot ja edistymisen asiaankuuluvien pitopaikkojen rekisteröinnissä sekä eläinten tunnistamisessa ja rekisteröinnissä. EU kehottaa Montenegroa korjaamaan kiireellisesti kaikki jäljellä olevat puutteet, jotka liittyvät eläinten pitopaikkojen rekisteröintiin, tiettyjen eläinten pitopaikkojen hyväksymiseen sekä eläinten tunnistamiseen ja rekisteröintiin ja joita tarvitaan valvontaan kaikilla tasoilla, myös tautien hallinnassa. EU korostaa, että tällä alalla on liittymiseen mennessä saavutettava täydellinen yhdenmukaisuus EU:n säännöstön kanssa.

EU panee merkille Montenegron toimittamat tiedot kotieläinjalostuslainsäädännöstä ja korostaa, että Montenegron on EU:hun liittymiseen mennessä tärkeää saavuttaa tällä alalla lainsäädäntönsä täydellinen mukauttaminen EU:n säännöstöön, kuten asetukseen (EU) 2016/1012.

EU panee merkille, että edellä mainitut toimenpiteet **täyttävät** EU:n yhteisessä kannassa (AD 17/16 CONF-ME8/**16**) esitetyt **toisen ja kolmannen päättämisedellytyksen vaatimukset**, joiden mukaan Montenegron on osoitettava olevansa valmis ja kykenevä panemaan täysimääräisesti täytäntöön tätä lukua koskeva EU:n säännöstö liittyessään EU:hun. EU kehottaa Montenegroa raportoimaan säännöllisesti virallisen valvonnan täytäntöönpanon edistymisestä ja toteutetuista toimista ja korostaa, että Montenegron odotetaan EU:hun liityttyään varmistavan edelleen täytäntöönpanon tällä alalla.

PUBLIC

Elintarvikkeiden, rehujen ja eläimistä saatavien sivutuotteiden markkinoille saattaminen

Biologisen turvallisuuden osalta EU on tyytyväinen siihen, että Montenegro hyväksyi helmikuussa 2026 lain eläimistä saatavien sivutuotteiden hallinnasta ja käsittelystä. EU on tyytyväinen myös siihen, että Montenegro hyväksyi elintarvikehygieniaa koskevan asetuksen toukokuussa 2026 ja että asetus eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniavaatimuksista on tarkoitus hyväksyä vuoden 2026 viimeisellä neljänneksellä. EU panee merkille Montenegron toimittamat tiedot elintarvikkeita koskevista hygieniasäännöistä ja edistymisestä, jota on tapahtunut sekä muiden kuin eläinperäisten että eläinperäisten elintarvikkeiden ja rehujen tuotantolaitosten arvioimisessa. EU panee lisäksi merkille Montenegron toimittamat tiedot eläinperäisiä tuotteita koskevista erityissäännöistä ja tällä alalla EU:n säännöstön osalta saavutetun edistymisen.

EU panee merkille ihmisravinnoksi kelpaamattomien eläimistä saatavien sivutuotteiden käsittelyä koskevan suunnitelman, jäljempänä ’sivutuotesuunnitelma’, jota päivitettiin viimeksi huhtikuussa 2026. Sivutuotesuunnitelman mukaan Montenegro sitoutui perustamaan liittymiseen mennessä EU:n sääntöjen mukaisen järjestelmän eläimistä saatavien sivutuotteiden turvallista keräämistä ja hävittämistä varten. Järjestelmään oli määrä sisältyä hautapaikkojen ja keräyskeskusten rakentaminen sekä eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljettaminen naapurimaihin. Lisäksi Montenegro sitoutui rakentamaan käsittelylaitoksen tiettyjä eläimistä saatavia sivutuotteita varten 1. tammikuuta 2031 mennessä. EU painottaa, että Montenegron on jatkettava pyrkimyksiään sivutuotesuunnitelman täytäntöönpanemiseksi kiinnittäen erityistä huomiota vielä avoimiin täytäntöönpanoon liittyviin kysymyksiin, jotka koskevat alueen muiden maiden kanssa tehtävää yhteistyötä tiettyjen eläimistä saatavien sivutuotteiden mahdollisessa viennissä Montenegrosta. EU odottaa Montenegron toimittavan kertomukset eläimistä saatavien sivutuotteiden käsittelyä koskevan suunnitelman täytäntöönpanosta ennen liittymistä ja sen jälkeen kertomukset käsittelylaitoksen rakentamisesta vähintään kahdesti vuodessa helmikuuhun 2031 saakka.
EU seuraa tiiviisti edistymistä eläimistä saatavien sivutuotteiden turvallista keräämistä ja hävittämistä koskevan järjestelmän perustamisessa, mukaan lukien kaikkien elintarvikkeita ja sivutuotteita käsittelevien laitosten luokittelu ja seuranta. EU panee myös merkille Montenegron toteuttamat toimet eläinperäisiä tuotteita käsittelevien laitostensa uudenaikaistamiseksi. EU panee merkille Montenegron toimittamat tiedot ja saavutetun edistymisen ja seuraa edelleen lainsäädännön mukauttamisen edistymistä eläimistä saatavien sivutuotteiden alalla.

PUBLIC

Montenegron esittelemät toimenpiteet **täyttävät** EU:n yhteisessä kannassa (AD 17/16 CONF-ME 8) esitetyn **ensimmäisen päättämisedellytyksen vaatimuksen**, jonka mukaan Montenegron on osoitettava olevansa valmis ja kykenevä panemaan täysimääräisesti täytäntöön tätä lukua koskeva EU:n säännöstö liittyessään EU:hun. Samalla EU korostaa, että on tärkeää puuttua havaittuihin puutteisiin liittymisajankohtaan mennessä, ja kehottaa Montenegroa nopeuttamaan laitostensa uudenaikaistamista.

EU korostaa, että asetuksen (EY) N:o 852/2004 ja asetuksen (EY) N:o 853/2004 mukaisten joustotoimenpiteiden soveltaminen ei saisi johtaa eriarvoisiin kilpailuolosuhteisiin, jotka voisivat vaikuttaa välillisesti sisämarkkinoiden moitteettomaan toimintaan. Tällaisten toimenpiteiden olisi pysyttävä oikeasuhteisina ja asianmukaisesti perusteltuina, eikä niitä saisi käyttää rakenteellisten puutteiden korjaamiseen, tarvittavien investointien lykkäämiseen tai sellaisten laitosten hyväksymiseen, jotka eivät täytä olennaisia hygieniavaatimuksia.

Lisäksi Montenegroa muistutetaan siitä, että liittymisen jälkeen kaikkiin tällä alalla hyväksyttyihin kansallisiin teknisiin sääntöihin on määrä soveltaa direktiivin (EU) 2015/1535 mukaista ilmoitusmenettelyä (teknisten määräysten tietojärjestelmä (TRIS)). Tällä menettelyllä varmistetaan avoimuus ja annetaan EU:lle ja jäsenvaltioille mahdollisuus arvioida, voisivatko ehdotetut kansalliset toimenpiteet luoda perusteettomia esteitä sisämarkkinoille.

Elintarviketurvallisuutta koskevien sääntöjen ja erityissääntöjen osalta EU on tyytyväinen elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia materiaaleja koskevan Montenegron asetuksen hyväksymiseen huhtikuussa 2026 ja panee merkille Montenegron suunnitelman muuttaa elintarvikelisäaineita, entsyymejä, ravintolisiä, uuselintarvikkeita ja aromiaineita koskevaa lainsäädäntöään viimeistään vuoden 2026 viimeisellä neljänneksellä. Vierasaineiden osalta EU on tyytyväinen siihen, että Montenegro hyväksyi toukokuussa 2026 asetuksen vierasaineiden enimmäismääristä. EU kannustaa Montenegroa jatkamaan lainsäädäntönsä mukauttamista EU:n säännöstöön sekä sen tehokasta täytäntöönpanoa ja varmistamaan tarvittavat hallinnolliset ja tarkastusvalmiudet.

PUBLIC

EU panee merkille Montenegron toimittamat tiedot elintarviketurvallisuutta koskevista säännöistä, jotka kattavat pakastetut elintarvikkeet ja ionisoivan säteilyn. EU kannustaa Montenegroa jatkamaan lainsäädäntönsä mukauttamista EU:n säännöstöön sekä sen tehokasta täytäntöönpanoa ja varmistamaan tarvittavat hallinnolliset ja tarkastusvalmiudet.

EU panee merkille Montenegron toimittamat tiedot rehuja koskevista erityissäännöistä seuraavilta osin: rehujen lisäaineet, rehuseokset, rehuaineet, haitalliset aineet, tietyt eläinruokinnassa käytettävät tuotteet ja lääkerehut. EU kannustaa Montenegroa jatkamaan lainsäädäntönsä mukauttamista EU:n säännöstöön sekä sen tehokasta täytäntöönpanoa varmistaakseen tarvittavat hallinnolliset ja tarkastusvalmiudet.

Kasvinsuojelupolitiikka

Kasvien terveyden ja kasvien lisäysaineiston osalta EU panee tyytyväisenä merkille, että Montenegrossa hyväksyttiin maaliskuussa 2026 kasvien terveyden suojelulaki, jolla maan lainsäädäntö mukautetaan kasvinterveysjärjestelmän perustamisen oikeudellisen kehyksen muodostavaan asetukseen (EU) 2016/2031. EU kannustaa Montenegroa toimittamaan säännöllisesti tietoja lainsäädännön kehityksestä ja kehottaa Montenegroa jatkamaan sekundaari- ja tertiäärilainsäädännön täytäntöönpanoa erityisesti karanteenituhoojien luetteloinnin ja tuontivaatimusten, monivuotisten kartoitusohjelmien ja vuotuisten kartoitusraporttien osalta, jotta voidaan varmistaa unionikaranteenituhoojien varhainen havaitseminen ja hävittäminen sekä toimiva kasvipassijärjestelmä sen varmistamiseksi, että kasvit siirretään sovellettavien vaatimusten mukaisesti Montenegrossa.

EU odottaa, että Montenegro saattaa päätökseen uuden kasvinterveyttä koskevan tietojärjestelmän kehittämisen virallisen valvonnan ja seurannan aikana kerättyjen tietojen tallentamista, analysointia ja jakamista varten vuoden 2026 viimeiseen neljännekseen mennessä. EU korostaa, että kasvinterveyttä koskevan tietojärjestelmän olisi oltava täysin toimintakykyinen ja että sitä olisi käytettävä tehokkaasti virallisen valvonnan ja seurannan tukemiseen.

PUBLIC

Tältä osin EU panee merkille Montenegron suunnitelman toimittaa vuosien 2027–2037 monivuotinen kartoitusohjelma 31. lokakuuta 2026 mennessä ja tarkistaa asiaankuuluvia sääntökirjoja, jotta voidaan poistaa mahdolliset päällekkäisyydet kasvinsuojelulain kanssa tiettyjä tuhoojia ja kasvipasseja koskevien valmiussuunnitelmien osalta. EU korostaa myös vuosien 2027–2037 monivuotisen kartoitusohjelman pikaisen toimittamisen, hyväksymisen ja tehokkaan täytäntöönpanon merkitystä.

Siementen ja muun kasvien lisäysaineiston, myös metsänviljelyaineiston, laadun osalta EU panee merkille Montenegron edistymisen ja toimenpiteet alan sekundaari- ja tertiäärilainsäädännön yhdenmukaistamiseksi ja täytäntöönpanemiseksi. On erityisen tärkeää, että Montenegrolla on toimiva siementen ja muun kasvien lisäysaineiston sertifiointi- ja valvontajärjestelmä. EU korostaa, että Montenegron on myös oltava valmis soveltamaan uusien lajikkeiden testausta koskevia protokollia, noudattamaan lajikkeiden rekisteröintimenettelyjä koskevia EU:n sääntöjä ja huolehtimaan siitä, että sillä on lajikkeiden testausta varten käytössään yhteisön kasvilajikeviraston (CPVO) hyväksymiä tutkimuskeskuksia tai pääsy muiden jäsenvaltioiden tutkimuskeskuksiin.

Lisäksi EU odottaa, että Montenegrolla on metsänviljelyaineiston alalla toimiva järjestelmä perusaineiston hyväksymistä ja metsänviljelyaineistosta saadun, kaupan pidettävän aineiston sertifiointia varten asiaa koskevien EU:n sääntöjen mukaisesti. Kaikilla näillä aloilla Montenegron on varmistettava tehokas virallinen ammattimaisten toimijoiden valvontajärjestelmä. EU panee merkille Montenegron toimittamat tiedot sen jäsenyydestä kasvilajikkeiden kansainvälisessä suojeluliitossa (UPOV).

Torjunta-aineiden osalta EU panee tyytyväisenä merkille, että huhtikuussa 2026 hyväksyttiin uusi kasvinsuojeluaineita koskeva laki asetuksen (EY) N:o 396/2005 mukaisesti, ja toteaa, että Montenegrossa ei tuoteta kasvinsuojeluaineita. EU kehottaa Montenegroa parantamaan kasvinsuojeluaineiden lupien myöntämisjärjestelmää ja/tai muiden EU:n jäsenvaltioiden myöntämien lupien vastavuoroista tunnustamista asetuksen (EY) N:o 1107/2009 mukaisesti sekä elintarvikkeissa ja rehuissa olevien torjunta-ainejäämien valvontaa. EU kehottaa Montenegroa myös luomaan institutionaaliset valmiudet näiden EU:n järjestelmien täytäntöönpanemiseksi Montenegron kannalta sopivimman rakenteen muodossa liittymispäivään mennessä.

PUBLIC

Laboratorioiden osalta EU panee merkille Montenegron aikomuksen nimetä kansalliset vertailulaboratoriot joulukuuhun 2026 mennessä Montenegron alueella sijaitsevien kansallisten vertailulaboratorioiden osalta ja kesäkuuhun 2027 mennessä EU:n jäsenvaltioissa sijaitsevien kansallisten vertailulaboratorioiden osalta. EU kehottaa Montenegroa tekemään yhteistyötä kasvinsuojeluaineiden formuloinnin arviointia varten akkreditoitujen laboratorioiden kanssa ja panemaan asetuksen (EU) 2017/625 mukaisesti täytäntöön CETI-laboratorion laboratoriovalmiuksien puuteanalyysin suositukset, jotka koskevat torjunta-ainejäämien ja kasvinsuojeluaineiden formulointia Montenegrossa.

EU kannustaa Montenegroa varmistamaan kasvinsuojeluaineiden kestävää käyttöä koskevan politiikkakehyksensä jatkuvuuden ja jatkokehittämisen myös nykyisen, vuodet 2021–2026 kattavan kansallisen toimintasuunnitelman jälkeen direktiivin 2009/128/EY mukaisesti.

Muuntogeenisten organismien osalta EU panee merkille Montenegron pyrkimykset ja kehottaa maata varmistamaan, että sen hallintorakenteet mahdollistavat käytännössä järjestelmän tehokkaan täytäntöönpanon. EU korostaa, että Montenegron on varmistettava liittymispäivään mennessä lainsäädäntönsä täysimääräinen mukauttaminen muuntogeenisiä organismeja koskevaan EU:n säännöstöön, myös sen täytäntöönpano ja noudattamisen valvonta, ja erityisesti hallinnolliset, institutionaaliset, tekniset ja laboratoriovalmiudet sen tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi. EU panee merkille Montenegron suunnitelman tehdä muuntogeenisten organismien testausta koskevia sopimuksia EU:n jäsenvaltioiden kansallisten laboratorioiden kanssa.

Kun on kyse kansainvälisistä kasvinsuojelusopimuksista unionin yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvilla aloilla, Montenegro toteuttaa ennen liittymistä tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen yhdenmukaisuuden unionin kannan kanssa.

PUBLIC

EU panee merkille Montenegron pyynnön, joka koskee 31. elokuuta 2030 asti kestävää siirtymäkautta lihaa, maitoa, munia ja kalastustuotteita käsitteleville laitoksille, jotka eivät Montenegron EU:hun liittymispäivänä täytä asetusten (EY) N:o 852/2004 ja (EY) N:o 853/2004 mukaisia rakenteellisia vaatimuksia. EU katsoo, että pyydetty siirtymäkausi voidaan hyväksyä, mutta korostaa, että siirtymäkauden aikana tällaisista laitoksista peräisin olevia tuotteita ei saateta muiden jäsenvaltioiden markkinoille, vaan ne saatettaisiin ainoastaan Montenegron ja kolmansien maiden markkinoille asetuksen (EY) N:o 178/2002 12 artiklan mukaisesti. EU korostaa lisäksi, että tällaista toimenpidettä voidaan soveltaa vain rakenteellisiin vaatimuksiin ja 12 artiklan soveltamisalaan kuuluviin laitoksiin ja että tällaiset laitokset eivät saisi myydä tuotteitaan muihin EU:n jäsenvaltioihin. Siirtymäkausi ulottuu vain 31. elokuuta 2030 asti, ja sitä on sovellettava ainoastaan selkeästi määriteltyyn rajattuun määrään laitoksia, jotka tarvitsevat lisäaikaa saattaakseen uudenaikaistamisprosessinsa päätökseen. Siirtymäkauden päätyttyä vaatimustenvastaisten laitosten on lopetettava toimintansa. Tehokkaan erottelun ja jäljitettävyyden varmistamiseksi kyseisistä laitoksista peräisin olevissa tuotteissa on oltava erityinen tunnistusmerkki, joka määritellään ja otetaan käyttöön riittävän ajoissa ennen liittymistä.

PUBLIC

EU panee merkille, että Montenegro on pyytänyt siirtymäkautta 31. joulukuuta 2030 saakka sellaisen raakamaidon toimituksille, joka ei täytä asetuksen (EY) N:o 853/2004 hygieniavaatimuksia. EU katsoo, että pyydetty siirtymäkausi voidaan hyväksyä, mutta korostaa, että siirtymäkauden aikana tällaisesta raakamaidosta peräisin olevia tuotteita ei saateta muiden jäsenvaltioiden markkinoille, vaan ne saatettaisiin ainoastaan Montenegron ja kolmansien maiden markkinoille asetuksen (EY) N:o 178/2002 12 artiklan mukaisesti. EU korostaa, että on olennaisen tärkeää, että laitokset noudattavat EU:n säännöstöä, jotta voidaan varmistaa sisämarkkinoiden toiminta ja taata suojelun korkea taso. Siirtymäkauden aikana muilta kuin vaatimustenmukaisilta tiloilta peräisin oleva maito on kerättävä erikseen ja käytettävä yksinomaan sellaisten maitotuotteiden tuotantoon, joiden markkinoille saattaminen rajoitetaan Montenegron alueelle tai kolmansien maiden markkinoille asetuksen (EY) N:o 178/2002 12 artiklan mukaisesti. Tehokkaan erottelun ja jäljitettävyyden varmistamiseksi kyseisissä tuotteissa on oltava erityinen tunnistusmerkki, joka määritellään ja otetaan käyttöön riittävän ajoissa ennen liittymistä.
EU muistuttaa, että Montenegron on ilmoitettava hyvissä ajoin ennen liittymistä niiden laitosten lukumäärä, joihin sovelletaan molempia siirtymäkausia. Lisäksi EU korostaa, että Montenegron on ilmoitettava kyseisten tuotteiden jäljitettävyystoimenpiteistä ja tunnistusmerkeistä viimeistään vuosi ennen liittymistä.

PUBLIC

EU kehottaa Montenegroa osoittamaan jatkavansa edistymistä lainsäädäntönsä mukauttamisessa asiaankuuluvaan EU:n säännöstöön sekä sen täytäntöönpanossa. Tämä tavoite voidaan saavuttaa vasta, kun karjat tai tilat ovat saaneet virallisesti taudista vapaan aseman nautojen tuberkuloosin ja luomistaudin osalta. Tällaisen aseman saavuttaminen on näin ollen olennainen ja ehdoton ennakkoedellytys raakamaidon markkinoille saattamiselle, myös tapauksissa, joissa muut kuin vaatimustenmukaiset tuotteet rajoittuvat kotimarkkinoille. Tätä vaatimusta ei voida korvata poikkeuksilla, perinteisillä käytännöillä, testausjärjestelmillä tai siirtymäjärjestelyillä. Tässä yhteydessä asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä luomistaudin ja tuberkuloosin seurantaa, hävittämisohjelmia ja taudista vapaata asemaa koskevien sääntöjen osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 tehokas täytäntöönpano on olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa edistyminen kohti EU:n säännöstön noudattamista.

* * *

Edellä esitetyn perusteella EU toteaa, että tässä vaiheessa **tämä luku ei edellytä lisäneuvotteluja**.

Koko neuvottelujen ajan seurataan, missä määrin kansallinen lainsäädäntö on yhdenmukaistettu EU:n säännöstön kanssa ja miten EU:n säännöstön täytäntöönpanossa on edetty. EU korostaa kiinnittävänsä erityistä huomiota kaikkien edellä mainittujen seikkojen seurantaan sen varmistamiseksi, että Montenegrolla on hallinnolliset valmiudet ja kyky panna täytäntöön ja valvoa tätä lukua koskevan EU:n säännöstön noudattamista ja että lainsäädännön mukauttaminen saatetaan päätökseen. Erityisesti on otettava huomioon tämän luvun yhteydet muihin neuvottelulukuihin. Lopullinen arvio Montenegron lainsäädännön yhdenmukaisuudesta EU:n säännöstön kanssa ja sen valmiudesta panna säännöstö täytäntöön voidaan tehdä vasta neuvottelujen myöhemmässä vaiheessa. Kaikkien niiden tietojen lisäksi, joita EU saattaa vaatia tätä lukua koskevia neuvotteluja varten ja jotka on toimitettava konferenssille, EU kehottaa Montenegroa toimittamaan vakautus- ja assosiaationeuvostolle säännöllisesti yksityiskohtaisia kirjallisia tietoja siitä, miten EU:n säännöstön täytäntöönpanossa ja Montenegron hallinnollisten valmiuksien vahvistamisessa on edetty.

PUBLIC

Kaikki edellä mainitut seikat huomioon ottaen EU palaa tarvittaessa tähän lukuun myöhemmin.

EU panee merkille, että Montenegro hyväksyy neuvottelukannassaan AD 4/16 REV1 CONF-ME 3 ja sen lisäyksessä AD 59/26 CONF-ME 23 12 luvun alaa koskevan EU:n säännöstön sellaisena kuin se oli voimassa 30. kesäkuuta 2026 ja ilmoittaa voivansa panna sen täytäntöön siihen päivään mennessä, jona se liittyy Euroopan unioniin, lukuun ottamatta aloja, joiden osalta se on pyytänyt siirtymäkausia.

Lisäksi EU muistuttaa, että 30. kesäkuuta 2026 ja neuvottelujen päättymisen välillä saatetaan hyväksyä uutta EU:n säännöstöä.

PUBLIC

LIITE II

yhteistä kantaa koskevan tarkistetun ehdotuksen 12 lukuun

(Elintarvikkeiden turvallisuus, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikka)

Oikeudellinen liite

Asiakirja Montenegron tasavallan liittymisehdoista ja mukautuksista Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen

[XXX] OSA

VÄLIAIKAISET MÄÄRÄYKSET

[XX] OSASTO – MUUT MÄÄRÄYKSET

[XX] ARTIKLA

Jos siirtymätoimenpiteet ovat tarpeen helpottamaan siirtymistä Montenegrossa voimassa olevasta järjestelmästä unionin eläinlääkintä- ja kasvinsuojelualan sekä elintarvikkeiden turvallisuutta koskevien sääntöjen soveltamisesta johtuvaan järjestelmään, komissio hyväksyy nämä toimenpiteet sovellettavassa lainsäädännössä määritetyn asianomaisen menettelyn mukaisesti. Nämä toimenpiteet on hyväksyttävä kolmen liittymispäivää seuraavan vuoden kuluessa, eikä niitä saa soveltaa tuon kauden jälkeen.

PUBLIC

LIITE [XX]

Luettelo, jota tarkoitetaan liittymisasiakirjan [XX] artiklassa: siirtymätoimenpiteet

[X] ELINTARVIKETURVALLISUUS, ELÄINLÄÄKINTÄ- JA KASVINSUOJELUPOLITIIKKA

I LAITOKSET (LIHA, MAITO, KALASTUSTUOTTEET JA MUNAT)

32004 R 0852: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, elintarvikehygieniasta (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 1).

32004 R 0853: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 55).

1. Montenegron lihaa, maitoa, kalastustuotteita ja munia käsitteleviin 2 kohdan mukaisesti lueteltuihin laitoksiin ei sovelleta 31. päivään elokuuta 2030 3–6 kohdassa säädetyin edellytyksin seuraavissa säädöksissä vahvistettuja rakenteellisia vaatimuksia:

   a) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004:

      – liitteessä II oleva II luku;

   b) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004:

      – liitteessä III olevan I jakson II ja III luku;

      – liitteessä III olevan II jakson II ja III luku;

PUBLIC

– liitteessä III olevan V jakson I luku;

– liitteessä III olevan VIII jakson III luku;

– liitteessä III olevan IX jakson I ja II luku;

– liitteessä III olevan X jakson I ja II luku.

2. Komission on hyvissä ajoin ennen liittymistä laadittava luettelo 1 kohdassa tarkoitetuista laitoksista. Tämä luettelo julkistetaan, ja sen on sisällettävä kunkin laitoksen nimi ja osoite.

3. Kyseisistä laitoksista peräisin olevia tuotteita saa kaupan pitämisen ajankohdasta riippumatta ainoastaan saattaa Montenegron kotimarkkinoille tai kolmansien maiden markkinoille asiaankuuluvan EU:n lainsäädännön mukaisesti tai käyttää jatkojalostukseen 1 kohdan soveltamisalaan myös kuuluvissa Montenegron laitoksissa.

4. Kyseisistä laitoksista peräisin olevat elintarvikkeet on merkittävä terveys- tai tunnistusmerkillä, joka eroaa asetuksen (EY) N:o 853/2004 5 artiklassa säädetystä merkistä. Tällaisen erilaisen terveys- tai tunnistusmerkin täsmällinen kuvaus on toimitettava komissiolle viimeistään vuosi ennen liittymispäivää.

5. Montenegron toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että 4 kohdassa tarkoitettuja terveys- tai tunnistusmerkkejä käytetään yksinomaan tuotteissa, joihin ne on tarkoitettu, ja että ne on suojattu vilpilliseltä tai luvattomalta käytöltä.

6. Edellä olevia 3 ja 4 kohtaa sovelletaan myös kaikkiin integroiduista lihaa, kalastustuotteita tai munia käsittelevistä laitoksista peräisin oleviin tuotteisiin, jos johonkin tällaisen laitoksen osaan sovelletaan 1 kohtaa.

PUBLIC

7. Montenegron on jatkuvasti seurattava laitosten parantamista koskevan kansallisen ohjelman täytäntöönpanoa ja annettava komissiolle tätä koskeva puolivuosittainen edistymistä koskeva suunnitelma. Montenegron on varmistettava, että laaditaan kutakin näistä laitoksista koskeva yksilöllinen parannussuunnitelma, jossa on määräajat rakenteellisten vaatimusten korjaamista varten, ja että se toimitetaan pyynnöstä komissiolle.

8. Montenegron on varmistettava, että laitosten, jotka eivät liittymispäivään mennessä täysin noudata elintarvikkeiden turvallisuutta koskevaa EU:n säännöstöä, lopettavat toimintansa, paitsi jos ne kuuluvat tämän siirtymätoimenpiteen määräysten piiriin.

9. Komissio voi hyväksyä yksityiskohtaisia täytäntöönpanosääntöjä edellä mainitun siirtymäjärjestelyn moitteettoman toiminnan varmistamiseksi asetuksen (EY) N:o 852/2004 14 artiklan 2 kohdassa ja asetuksen (EY) N:o 853/2004 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

II MUUN KUIN VAATIMUSTENMUKAISEN MAIDON JALOSTUS

32004 R 0853: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 55).

1. Montenegrossa sijaitsevat maidonjalostamot voivat 31. joulukuuta 2030 saakka vastaanottaa sellaisen raakamaidon toimituksia, jotka eivät täytä asetuksen (EY) N:o 853/2004 liitteessä III olevan IX jakson I luvun III osan 3 kohdan a alakohdan vaatimuksia.

2. Montenegron maidonjalostamot voivat 31. joulukuuta 2030 saakka jatkaa sekä vaatimustenmukaisen että muun kuin vaatimustenmukaisen maidon jalostusta samalla tuotantolinjalla edellyttäen, että vaatimustenmukainen ja muu kuin vaatimustenmukainen maito pidetään erillään keräyspisteestä lopputuotevaiheeseen asti, myös tiloilla kuljetuksen, vastaanoton, varastoinnin ja jalostuksen aikana, ja että tällainen jalostus suoritetaan erillisissä tuotantoajoissa sen jälkeen, kun vaatimustenmukainen maito on jalostettu, ja siihen sovelletaan menettelyjä, joilla varmistetaan, ettei ristikontaminaatiota tapahdu.

PUBLIC

3. Maidonjalostamojen on noudatettava laitoksiin sovellettavia unionin vaatimuksia, mukaan lukien asetuksen (EY) N:o 852/2004 5 artiklassa tarkoitettujen vaara-analyysin ja kriittisten hallintapisteiden järjestelmän (HACCP) periaatteiden täytäntöönpano, ja niiden on osoitettava valmiutensa noudattaa seuraavia edellytyksiä, myös yksilöimällä muun kuin vaatimustenmukaisen maidon jalostuksessa käytettävä tuotantolinja ja erilliset tuotantoajot, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

PUBLIC

Näiden laitosten toiminnanharjoittajien on

a) varmistettava vaatimustenmukaisen ja muun kuin vaatimustenmukaisen maidon tehokas erottelu keräämisestä lopputuotevaiheeseen, myös tilalla lopputuotteiden kuljetuksen, vastaanoton, varastoinnin, jalostuksen ja jakelun aikana, mukaan lukien erilliset maidonkeräysreitit, vaatimustenmukaisen ja muun kuin vaatimustenmukaisen maidon erillinen varastointi ja käsittely, muusta kuin vaatimustenmukaisesta maidosta saatujen tuotteiden erityiset pakkaukset ja merkinnät sekä tällaisten tuotteiden erillinen varastointi;

b) vahvistettava menettelyt, joilla varmistetaan raaka-aineiden ja tuotteiden jäljitettävyys, mukaan lukien tuotteiden liikkeitä koskevien asiakirjojen kirjaaminen sekä vaatimustenmukaisen ja muun kuin vaatimustenmukaisen raakamaidon kirjanpito ja täsmäytys tuotettujen tuotteiden luokkien ja määrien kanssa;

c) varmistettava, että kaikelle muulle kuin vaatimustenmukaiselle raakamaidolle tehdään lämpökäsittely vähintään 71,7 °C:ssa 15 sekunnin ajan tai muu käsittely, jolla saavutetaan vastaava turvallisuustaso;

d) varmistettava, että 6 kohdassa tarkoitettuja terveys- tai tunnistusmerkkejä käytetään yksinomaan tuotteissa, joihin ne on tarkoitettu, ja että ne on suojattu vilpilliseltä tai luvattomalta käytöltä.

4. Montenegron toimivaltaisten viranomaisten on

   a) varmistettava, että kunkin kyseessä olevan laitoksen toiminnanharjoittaja tai johtaja toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta laitoksen sisäisiä menettelyjä maidon erottelemiseksi voidaan asianmukaisesti noudattaa;

   b) suoritettava erityyppisen maidon erottelun noudattamiseen liittyviä testejä ja yllätystarkastuksia; ja

   c) tehtävä hyväksytyissä laboratorioissa testejä kaikille raaka-aineille ja valmiille tuotteille sen todentamiseksi, että ne täyttävät asetuksen (EY) N:o 853/2004 liitteessä III olevan IX jakson II luvun vaatimukset, maitopohjaisten tuotteiden mikrobiologiset vaatimukset mukaan luettuina.

5. Muusta kuin vaatimustenmukaisesta maidosta saatuja meijerituotteita saa ainoastaan

   a) saattaa Montenegron kansallisille markkinoille kaupan pitämisen ajankohdasta riippumatta; tai

   b) saattaa kolmansien maiden markkinoille asiaa koskevan EU:n lainsäädännön mukaisesti.

6. Muusta kuin vaatimustenmukaisesta maidosta saadut meijerituotteet on merkittävä tunnistusmerkillä, joka eroaa asetuksen (EY) N:o 853/2004 5 artiklassa säädetystä merkistä. Tällaisen merkin täsmällinen kuvaus on toimitettava komissiolle viimeistään vuosi ennen liittymispäivää.

7. Vaatimustenmukaiseen raakamaitoon perustuvia tuotteita, jotka on jalostettu erillisellä tuotantolinjalla, voidaan pitää kaupan vaatimustenmukaisina tuotteina edellyttäen, että kaikki tuotantolinjojen erottamista koskevat edellytykset täyttyvät.

PUBLIC

8. Montenegro varmistaa, että raakamaidosta tulee asteittain sovellettavien EU:n vaatimusten mukaista, ja seuraa jatkuvasti raakamaidon laadun parantamista koskevan kansallisen ohjelman täytäntöönpanoa sekä toimittaa komissiolle vuosikertomuksen siitä, miten maitotilojen saattamisessa asetuksen (EY) N:o 853/2004 mukaisiksi on edistytty.

Ensimmäinen vuosikertomus on toimitettava komissiolle viimeistään 31. joulukuuta 2028 ja toinen vuosikertomus viimeistään 31. joulukuuta 2029. Näissä raporteissa on käytettävä seuraavaa lomaketta.

Alue	Maitotilojen kokonaismäärä 31.12.2028	Muuta kuin vaatimustenmukaista* maitoa tuottavien maitotilojen lukumäärä 31.12.2028	Muiden kuin vaatimustenmukaisten* tilojen prosenttiosuus kaikista tiloista 31.12.2028	Muun kuin vaatimustenmukaisen maidon kokonaismäärä 31.12.2028	Muun kuin vaatimustenmukaisen maidon prosenttiosuus kokonaismäärästä 31.12.2028	Maitotilojen kokonaismäärä 31.12.2029	Muuta kuin vaatimustenmukaista* maitoa tuottavien maitotilojen lukumäärä 31.12.2029	Muiden kuin vaatimustenmukaisten* tilojen prosenttiosuus kaikista tiloista 31.12.2029	Muun kuin vaatimustenmukaisen maidon kokonaismäärä 31.12.2029	Muun kuin vaatimustenmukaisen maidon kokonaismäärä 31.12.2029

* Vaatimustenmukaisuudella tarkoitetaan kokonaispesäkemäärän ja somaattisten solujen määrän sovellettavien enimmäisrajojen noudattamista, joka määritetään käyttämällä liukuvaa geometristä keskiarvoa asetuksen (EY) N:o 853/2004 liitteessä III olevan IX jakson I luvun III osan 3 kohdan a alakohdan i alakohdassa täsmennettyjen asiaankuuluvien arviointijaksojen aikana. Tämän säännöksen mukaan lehmän raakamaidon vaatimustenmukaisuutta arvioidaan käyttämällä kahden kuukauden jakson liukuvaa geometristä keskiarvoa (vähintään kaksi näytettä kuukaudessa) kokonaispesäkemäärän osalta ja kolmen kuukauden jakson liukuvaa geometristä keskiarvoa (vähintään yksi näyte kuukaudessa) somaattisten solujen määrän osalta.

9. Montenegron on varmistettava, että muun kuin vaatimustenmukaisen raakamaidon, joka täyttää tällaiset vaatimukset, toimitukset päättyvät viimeistään 31. joulukuuta 2030.

10. Komissio voi vahvistaa yksityiskohtaisia täytäntöönpanosääntöjä edellä esitetyn siirtymäjärjestelyn moitteettoman toiminnan varmistamiseksi asetuksen (EY) N:o 178/2002 58 artiklassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

PUBLIC